

Оссолінські колекції.

CD – диск виконано в рамках угоди укладеної з квітня 2004 р. між Львівською науковою бібліотекою НАН України у Львові і Національним Закладом ім. Оссолінських у Вроцлаві.

Lwowska Naukowa Biblioteka im. W. Stefanyka NAN Ukrainy. Oddział Rękopisów.

Zespół(fond) 103.

ARCHIWUM SAPIEHÓW Z KRASICZYNA

V. ARCHIWUM STANISŁAWA ZAMOYSKIEGO

140. Zamościana. Papiery dotyczące działalności politycznej Stanisława Zamoyskiego 1811-1816 oraz jego „Uwagi nad konstytucją Księstwa Warszawskiego y Królestwa Polskiego” 1809-1815. Część 3.

STRONY NIEZAPISANE NIE ZOSTAŁY ZDIGITALIZOWANE

III

Boh 1814

Przytoczenie

Princypia myśli i projektu w skrotku

Komitetu przez ~~kt.~~ N. Cesara Alexandra

Wynaczonego, dla wladania obywateli

N. P. w zlydem stanie y potrzeb akademistyczny

listowa

N° XIV.

33. 2/4

2

Papiery

dotyczące działalności politycznej

Stanisława Ordynata Łanowskiego

z roku 1814.

Pojolsku i francusku.

(33. ztusk. 67. kart.)

Ł.

Uwagi

Miejnoroś: Dziś. Mies. Rok.

- 1. List Hajtana Kozmiana do Stan. Ord. Zamoyckiego (z kopertą) Piotrowice 4. VII. 1814.
- 2. List Ant. Radzimińskiego do Stan. Ord. Zamoyckiego. załączony memoriał 4. karty. Lublin 23. IX. 1814.
- 3. List Turuy do Stan. Ord. Zamoyckiego 1. karta. Berlin 5. I. 1814.
- 4-33. Bruliony memoriałów, notaty i zapiski Stan. Ord. Zamoyckiego. 30. sztuk, 60. kart. 1814.

4

Jasne Wielmożny Mosu Dobrodziej!

Odebrates zapewne Jzwiedza Dobrodziej prozby
Brata moiego Jyfutata, z przychylny Jwierzej
Kieda Siekierijnskiego. Probowca Jembieszkiego;
stuchajac Jy Kasnawie, nasz Jzwiedza Dobrodziej
był przekonany, iżi dalekiem on jest od
wszelkich kłodań które by niedogadaty wi-
domom y Układom Jzwiedza Dobrodziya
y iereli pragnie Obwieczyskiego Pola Lęstugi
to idynie dla tego aby prace, gorliwosć
y stosowaniem się do Chci y Woli Jzwiedza
na Dobrodziya - snarywat mógł. to uczędy
niewygasta, wdzięczności, która się stała
dorzgonnyu Jygo y moim Sluzbem, — Ten
sam-

Sam ma Cel y nowa sa nim pralba, - rasi Iz Jwoda
Dobrodziej przyje - z dwyktg swoiq dla muci
dobrociq - y razem wierze, ze tak dozna ne
od Jwoda Dana Dobrodziya wgl, dy - sa prawdziwa
swoiq Chluba - ten usiadowanie, y nieloznosc,
do Nowy Jzgo Przyznawic - Zatem si reuofe
z tym wyzna wien - w maca bawit kordawa

Jwoda Dana Dobrodziya,

najwieprym Stuga.

M. Kozian.

4 Lutego 1914 Jstowia

Jasni Wielmożnemu Grabiemu

Herabi Ordynatorowi

Lanoyjskiemu

Senatorowi Wojewodzie Królewskiemu
szawskiemu Orderem Wielkim Kawalerskim

W Krakowie

Protstawy wdziernosci
Kozmianow R. 1814.

46

Jasnie Wielmożny Król Szwajcarskiej

Osmielony i usławiony wyprzedany W. W. K. K. K.
Panie, którego na mnie obowiązek przesyła
iż listy do dworu Departamentowych - Cour
Tych dworu Powiatowych i Lejona Polozju
które przez swe granice byli wyprzedani
Współobywatelom -

Podobnie sobie, iż W. W. K. K. K. te osoby,
które między honor polski Szlachty
wyprzedani, i które w tej liście wyszczególnione
są przez rządowe w swej Szlachcie Bractwie.

Do polskiego samego siebie Szlachty
wyprzedani, oraz honor rozstaw z wienem
Wzrostaniem W. W. K. K. K.

23 września
Wychodzą Lublin

najmniejszymi Szwajcarskiej

W. W. K. K. K.

przewozić

Dziękuję bardzo za pismo Pana i przyjęty adres
Listy do Administracji - Prezydenta, robi
słuchajmy Administracji i organizacji. Jest to
dziś dla nas bardzo ważne pismo - pozwalam
znów raz pisać Prezesa, bardzo ~~nie~~ mam
czasu do tak wczesnej Pany -

Pro Memoria.

1me Polecam Łaskawy Paniszy, Józefa Andrzejewskiego
aby godny Patentu Jako Szef Lwowski, i godny
kierownik J. Boniatowski - Skryby uplasowany
znowy jako Józef Konstantyn. Był ten
Lwów, dla robienia kompanij, znowy w Ławonij
Stępień kaptana.

2do Adamu Ławonieru, dzieł Podskaratora Ławonate
Lubelskiego. wzywam do Ławonij znowy Józefu Panu
na Ławonate do Szefu Centralnego - ten także moją
Pisli - Skryby, także posiadający, wszelkie nacz. Jako
do Ławonictwa, także do Administracji, Jako małego
znowy deputacji, także znowy znowy się -
osmiela mnie, znowy ra nim znowy.

3^{ci} Proszę znowy Józefu Ławonieru, Obywateli Ławon:
Ławonate Lubelskiego. Przedstawiam, Prawdziwie godny
iżnowy - Józefu Ławonieru Ławonate Ławonate. Michała
Ławonieru Ławonate Ławonate, Vicarja Ławonieru
Antonia Ławonieru Ławonate Ławonate -
Jana Ławonieru Ławonate Ławonate -
Ławonieru Ławonate Ławonate -
Józefu Ławonieru Ławonate Ławonate -

Antoniego Dutkiewicza, Obywatela Powiatu Kraśnostawskiego
Stowuskiego Powiatu Lubelskiego

Janusza Ciesielskiego Obywatela Powiatu Grabińskiego
Kocła - Piara Tubunata Lubelskiego

Benedykta Chrewnickiego Obywatela Powiatu Lubelskiego

Tadeusza Halawicza - Obywatela Powiatu Kraśnostawskiego

Josefina Żelaznego Obywatela Powiatu Czernieckiego

Wymunta Stępnickiego Obywatela Powiatu Lubelskiego

Jana Chyżewskiego Obywatela Powiatu Lubelskiego

Stanisława Gryckiego Obywatela Powiatu Lubelskiego

~~Stanisława Gryckiego Obywatela Powiatu Lubelskiego~~

Stanisława Michalowskiego - Obywatela Powiatu Lubelskiego

Chuda Departamentowa

Wicenty Grymata -

Jępio

Wicenty Kozmian

Piotrowski

Lech Wojelowski

Tomasz Stuski

Lech Luski

Stanisław Michajowski

Antoni Swierowski

Kujetan Szajkowski

Jan Kalowski

Mejinski

Wicenty caulowski

Lech Wyprinsky

Tomasz Wyprinsky

Stanisław Korwakowski

Piotr Salicki

Lebaj

Herodynski

Kserowicz

Chłodziu Powiatowij

Wymant Angielski
Antoni Italijski
Tomasz Grabowski
Jan Herman
Kujetan Obojowski
Senedelch Chrepuński
Jozef Stuski
Jozef Gryski
Tomasz Stalski
Antoni Węgierski
Eugeniusz Amicki
Jozef Wydzka
Adam Ludykowski
Aleksander Trembicki
Mieczysław Burski
Antoni Krusinski
Wyslanowski
Janjorki Katuski
Jozef Chudyński
Antoni Wistacski
Antoni Chwieski
Janusz Dobacski

Isorowa Polozu

Trerinski Jozef
Aleksander Jan
Stuski Tomasz
Ellegatorowski Stanislaw
Zylicowski Jozefim
Węgierski Antoni
Pierkowski Robert
Bulinski Antoni
Antoniowicz Bogdan

Monsieur le Comte

Je suis fâché de savoir par ce que vous m'avez écrit par Monsieur de ...
à Berlin ...

Je vous prie de m'excuser ...
Mantouff.

Je vous prie de m'excuser ...
Mantouff.

avec toute permission et respect,
Madame la Comtesse de ...

Monsieur le Comte

his humble et his obedient
servant
Mantouff

Berlin le 5 Janvier 1714.

Pro memoria

Senatorowie oddawali Nominacje do Króla. Mogli by
Namiestnicy one podpisać i wprowadzić Precept Senatu
do wytworzenia przysięgi.

Przysięga Senatorów od czytania

Czyli Senatorowie nie są winni honoracyjnej przysię-
gi w Senacie stołecznym, są pewnie winni przysięgi w wydziale.

Gdy przysiędli do deyrji Namiestników projekt Sędzi
najwyższego w Senacie. Lważyć należy się spraw iść
sąsiedztwa, wita do roku mniżej wycią przysięć może, a
na razie wita odsądzonych będzie mogło być. Czyli iść
rzecz o kraja powiatowa, znaczenia adwokatów pod-
nosić przypuszczając ich do naj wyższej instancji? Czyli
ta, kiedy do Senatu należy, nie powinna by tak być
urządowa, aby ludzie sturmi, chociaż w prawomocności
nie byli, mogli być dozwoleni sędziarstwo? Jeżeli tego
nie będzie na prośbę innych do Senatu, to iść do wydziału
Sądowego nominować, iść patronów lub sędziów z przysięgi.

Wracając do Senatu, czyli by Senatorowie mający
własność ziemianinów prawnym oznaczać, na przykład
tyśiąc i pół podatków ziemianinów optujących, nie powin-
ni by być Rady Wojewódzkiej urzędownicy estonkowi,
w swoich respektach Województwa? W innych krajach
są stary które są reprezentacyjne majstkowa. Zaśiadai
w Radzie wojewódzkiej nie iść to ogólnie urzędowania
ale raczej pilnowanie dobra województwa, iść estonkami
ty rady będą obierani, nie chcą ofoby mają prawo
do własności publicznej, są Senatorowie, będą estonkami
nati. Konieczne idzie się potrzebą aby Senatorowie iść
w pływ w Województwa mieli, iść opinia publiczna
udnoszą.

w punkt centralny iukim być powinnem Senatu.

Wracając do Isdu najwyższego w Senacie, wielki wagi będzie urządzenie Komisji sądowictwa. Czyli ta część nie potrzebuje wydania oddzielnego, w Isdu najwyższym.

Dato. nie jest styżni, ~~opodatkowa~~ is' w podatku nie myślał przyjmować to co niektórzy obywatela z góry w liwercyńska dala. Z dala nie jest, że tyżni któryś nad powinnoci zrobić, przez wzgląd na niego, nie zaś odstąpić wyzniesi sprawiedliwi należny kompenzaty, wydawając nowe obligacje. Jednym słowem taki podatek czyli przymusowa w wysokości by nie do chęta y nie wydanie jest sprawiedliwa.

Zatem nie jest projektem z rozważaniem podatku ziemianiskich iść dalej, gdyż teraz idzie prawni nie nie płaci, a drudzy nie są w stanie całe interesy oddawczy ciężary krajowe opędzić.

Pilnie wydadzi jest rzecz w tej chwili, a przyjmujemy na przykładzie pryncypała rozdział Orderu na pie, aby sformułowanym nagrody rozdawanym być mogły.

Co jest tyżni Ordera białego idzie Klaps wstawiać. Dyr. niczaję kilka kawalerów do krajowców, utwierdzając na Okazie, którym by o zastępcach podaję być do Orderu Isdu. Tuznie miał prawo od Orderu odpędzić tych który by niegodnymi postępkami i chęci jest. Najis pro fide, legis Rege do is is is is, aby obowiązki Kawalerów uchwycić.

Order S. Havinstanta na klafy przedmiotem. Z reszta iszli by Komisjomisja, byto iszli ti same Ordery były obywatelom krajom rozdawanym, podobny bym go powisnąć nie Ordera białego.

Co do potaczenia kilku podprefektur pod względem
 Administracyjnym pod jednego Komisarza Obwodowego.
 Ldaje mi ja i powinna być dogodnie rozmieszczone
 miejscami. W tym widoku ma to być różnicą między
 o parę mil dalej lub bliżej być było siedlisko Komisarza
 obwodowego, ah wielkim iść miejscami aby
 jednego obywatela wstąpi pod kilka rządami wchodzi
 wata ja. Nawet dla samego rzędu wygodniej w
 idno do minimum potrzebny do jednego walczy. I tak
 w Dep. Lubelskim wadził bym stwożyć

~~Podprefektury: Krasnostaw, Chełm, Tomaszów, Lubartów, Żurawica, Krasnystaw, Lubartów, Żurawica, Krasnystaw, Lubartów, Żurawica~~
 w miastach: Krasnystaw, Lubartów, Żurawica.
~~Podprefektury: Krasnystaw, Lubartów, Żurawica, Krasnystaw, Lubartów, Żurawica~~
 w miastach: Krasnystaw, Lubartów, Żurawica.
 Podprefektury: Krasnystaw, Lubartów, Żurawica.

Podprefektury lubelska } miasto centralne dla Komisarza
 Krasnystawska } miasto Lublin wyznaczają.
 Lubartowska }

Vel

Krasniewska } miasto Rajowice
 Chełmska }
 Tarnogrodzka } miasto Ławice. Komisarz obwo-
 Chrobotowska } do wydz.
 Ławoyiska } Zakembelki
 Tomaszowska }
 Tarnogrodzka } miasto Janów. Wolanowski.
 Krasniewska }

W Departamencie Północnym tej nigdzie niedogodności do-
 znać, w klasie maciejowski walczy do Żelaznowickiej podpre-
 fektury a kilka wsi do Garwolińskiej do Tawrovo. Wyc
 albo naturą do minimum idne w Kupie zółtawic, albo
 te dwie podprefektury ażeby innym porządkiem było potrzebne

Dziordowski Wiktor, był sekretarzem w irbis otraw-
choukowsy, później w komisji biletów Kaspowsy
Czowich sekretary, posiadający isyki. Porządki
Kancelaryji lub aktów dookreślenia zarobku, wie-
bi' taboretow. Ale renderowytka rządkiego chara-
ktery y konducyji. Czowich ktorom ufa' ministra
Munkelmann. Był drugim sekretarzem w Kancelaryji
ministra sekretaryatu Stawu. Wtedy ostowich
y sekretary y prawowity y charakter prawny.
Konducyja naylepsza. Także porządki
Kancelaryji y aktów naydokładniej zna.
Nadal się w sekretaryacie Stawu
był wniósłszy.

Jeżeli b' dz organizatorowi posetawri do Województwa
chocian' by nay godniejszych nigdy nie mógł
obywatele do tego województwa gdzie ma być
dobra. Do Lubelskiego musi być się abearto,
ale spowodric by realizato Podziemniczego
inby tu wniósłszy, gdyż to
ostowich y uciwiy y zdutnoic ma także
iako wtaśmice do najwyszy kraj p'etarka.

Towarzystwo Polnicze prosi o wynajęcie domu gdzie
Kolomb mieszkał, wraz z czajem musi być
ten dom na ten przedmiot wynajęty. Można by
tam mieć une exposition du produit de l'Inde =
strie Nationale. Yaki w Anglii exhibition. Tęż Dziennik
Dziennik w Warszawie Dep. 10,000 w Lubel: 2,800 y Tęż w indy 26 lub 8000

Na tych
Dziennikach
byłyby inflacja
relucie.

Ustawy Wojtkowskiego Orderu odznaczeni

Ustanowić bym medal, który na innym, w zastępi
był by prawnym, a nawet w tożsamy sposób
da wam, lub jeśli tego potrzeba w pełnym Krajem.

Medal dla Łęzi pokoju i Kapowid bym.

Do dekoracji J. Stanisława
Kadziński.
Owiński.

Do mianiny. Swierński Medca projektury Lubelski
Larowski pod projekt Tomaszowski. w Dep. Lubl.
Grabowski pod projekt Lechowski. w Dep. Siedleckim
Nowakowski pow. Turonogrodzki.

Podprojekt Lasczki który był w Komisji a teraz
przejdzie do Tomaszowa, stawia sturmy i dobry, wart
zachowania nadal.

Teraz w Komisji jest także podprojekt
Lonsyński, stawia porządek, dobry profesor mój
ale nie idący na podprojekt. Radniowski podał
Wolanowski na to miejsce, dobry w
reputacji. Pójdzie do derydowania, ale
w Ministerium Newrozowym.

W Krasickim powiecie jest teraz Laska, który
był także podprojekt w drukarni. Oto wie nie idący,
propozycja na następce podprojekt Radniowski
Antoniego Wybranowski. Metody estetycznej, ale
trzeba widzieć jak się onajdzie na urząd, zawsze
lepszy od innych proponowanych.

Tomasz Grabowski byłby dobrym urzędnikiem
Miejaki Tyrawski sekretarz w Projekturze prowadzi wydanie
Wojnowy. Ma byci estetyczny i sturmy. Wart promocyji.
Kozłowski sekretarz innego wydania także, ma byci
wart zachowania.

Owidskiego na Proszce Rady Obywatelskiej na
promowacji.

Nowakowski Postępowy Tarogrodzkiego na Vin-Brze.
Teraz Grymata i Borkowski powieść krakowski
w nakładach biurody i cała rada nie wyraża uwagi.

Podprojekt Btarowski, ma zastępcę na Dawny Rząd,
moje się idzie w jakiej Komisji, ma w promocyji, ale
nie można go Komisją obudować sobie, bo nad wyjątk
składem.

Potrzeby Departamentu Lubelskiego.

- 1° P. Nimmse & wybranych podatkow 3 kroci sto tysięcy summe wynosi 22,12, nie opłacać Assygnatów dla Departamentu Lubelskiego od Rady Najwyższej wydanych, i stworzyć Reskrypt Jm. Cołomba Karciaicy mu wszystkie pieniądze zebrane z podatkow, w całości summe powyższej do Warszawy; prośenie w tym imieniu Łasko-pca Prefekta przesłać do Rady Najwyższej.
- 2° Drugie prośenie wysyłać do Jm. Barclay de Tolly aby wyznaczył Generata Komenderniczego w Departamencie Lubelskim, do którego by Obywatele w potrzebach krzyżowych lub nadużyciach przez Wojskowych reszta wydawających się, mogli szukać Opieki i ochrony.
- 3° Podat Łasko-pca Prefekta do Rady Najwyższej na kierun Prefekturalnych. 1° Swierawskiego Podprefekta Strubie saowskiego. 2° Łaskiego, obydwóch Obywatelsko osiadłych i dobrze znanych z postug Kraiowych. Wybrać albowiem przez Radę Najwyższą, na prośenie Ścis-

Prefekta nie bierz swojego miejsca, a powtórze wybrania do
steli z Kancellaryi Prefekturalnej.

4: Jeśli Suwczanski Podprefekt Strubieszowski posuniemy
doszanie na Radzie Prefekturalnej, podaći Łasko
Prefekta nie ~~Łasko~~ miejsce w Strubieszowie, Witalisa
Sobieszanickiego Płymetela dubne anaiomego.

5: Dowsi Łasko Prefekta iz Rady Departamentowa
utozyta temerasowie Cene zboza i furazu maizca
byde zakupowanym przez Lurantow ne potrzebe Wry
ska Rosyiskiego, naitypuizer, Lyla Komee Lp. 22,
Izumiemia 14, Strecchi 16, Owsa Lp. 9, Sianafetnar

Lp. 5.
6. wiadomości
O Funduszach Pamię Mitosierdzia w Departamencie
Lubelskim pierwszą punkt ma przez pnieai Łasko
Prefekta do Rady Wągwyszey i do P.W. Senatura
Wsciwody Ordynata Łanowskiego

7. Dawasi Prefekta Nadzie Najwyższej, iakowe środki
 przewidziat do wycaekwowania podatkow, ^{z 2 kontribuentow} tricia z
 ktorych do 10 parziewnika nie optaci podatkow, ten bedzie
 obowiazany od kazdego zlotego gros jeden dodawac; Ktory
 zas do ostatniego parziewnika ten bedzie mial przydanego
 Kozaka na exekucie z optatki ^{z groszy dwa} od kazdego zlotego nalezycy
 podatku; ~~groszy dwa~~

Uwagi

Co się tyje do Administracji, czyli Krajowi dozwoleń będą Kodeks Justynianina, Napoleona, Prawa Litewskie, lub dawne Polskie, nad tem niht niezastawia się; leci tyłko nad Procedurę, a to stosowne do Kraju naszego i do naszego położenia być powinna. Prosto takowe powiększenie Sądowne, którym dotąd Administracyja się jako nicobawom dla nas, odmianione być musi.

Co się zaś tyje Administracyji politycznej, nad urzędzeniem tej wile Polakowi zastanowi się walczy; Kollegiatywni, w Kraju naszym iść bardziej potrzebna, iak w innych, albowiem inowey Urzędnic^{tw} swoj^{ych} pracuj ostrożnym być będzie. Dasz Obywatel miuicy maiałek, bez zapewnienia Kollegiatywni, od Urzędu wzięcia, wchylai się może.

Edykta iak walczy decyzyi przy iudney Osobie, a to iak naukowym Urzędnic^{tw}, walczy znowe winna. Albowiem raz iudna sązłho i wymnie Dziadana byz niemoze, ierli garycy, iak przez iudnego popierana byz musi.

Każdy Urzędnic Administracyjny iagle swoj, powinnowai odbywać powinnien, inowey nie iść walczy być wiadomym iaglego porządku, i tymże sposobem swoim radatnowai Urzędnic^{tw}, ostatek walczy walczyfi nieporządki, zamieszanie, a tym walczy w orasach burzliwych.

Prawe Urzędnic Administracyjnego w krajnym najporządziejzym Kraju są niezastawne, coż doprosz mowai natury, onowey Kraju, który dotąd iudney Statystyki swoim, który długiż orasach potrzebni, aby zaprowadzai porządki, i przyprowadzai niezastawnyj pisanem i rozprawy swoim i iudni Obywatela.

Jezeli tedy w orasach iudni, na Kademie podzieleni Sędziowie, ani walczy powiększania, ani powz swe nieprzytomnoci nalczy Kademeyi nihtomu orhadzai niemoze, albowiem sprawa Jozefa Pawla która była orhadzona w Strymie, a nalczy Sędziowie nihty przytomny, bynajmniej nieprzytomnoci Sprawy Wojaczarskiej, która w Strymie przez inny Sędziów orhadzona byz ma, a to zbył powódów ierli hwała Sprawa musi byz orhadzona, stosownie do Dabummentów i podług Prawa; do hwalicy sprawy zastawowoczo.

A chwały Sędziowie; nihty iudni, gdy continua iudni niht obowiazani; gdy dawne nagrody dla niht zabezpieczone byz, to iak, od topisów, Frywony, adobtego dadei honorifera; tym tedy sposobem walczy dalczo wyprzedzoci byz, iak byz iudni.

Przewinni zaś uwaiwac iudni Urzędnic Administracyjnego; każdy Urzędnic Administracyjny, który iagle nie iść przytomny, sobie powinnowai Dziadani, powiadku swoj obicai, i dotwigo stosowai się, iagle niemoze - Co walczy, Urzędnic Administracyjny wystawoci iak wystawiciny na Postugi najnieprzytomnoci, adobtegoi Karcourse, prosto Urzędnic Administracyjni powinnowai byz stali, iagle się pracom oddaiacy i nalczy przypadkach, Obywatela wyprawicacy - Zbył tedy powódów, potrzebno iak rzecz, aby byz iudni: Nalczy odmienai manipulacii i orhadzai się pisma, a tym sposobem Takowomniyzy iudni Urzędnic^{tw}.

Urzędnic nalczy dobrze wynagrodzai, gdyż ten który zapewniana orawych interesach, pisarzicacii się orhadzai walczy walczy, walczy walczy, walczy walczy.

110011

Dziś do oszczędzenia przyszłości krajowych, namyślać dziś będących Prefektur, ^{lub giedne} ~~podobnych~~ wielo-
liwym Wydziałem, między z bieżącej Prefektury uformować dwie Administracje, a która
Administracja złożona z jednego Przewodniczącego, jednego Komisarza, jednego Sekretarza, jednego Dy-
rektora Kancelaryi, jednego Archiwisty, jednego Protokulisty, jednego Dziennikarza, jednego
Edytora, jednego Kancelarza, i dwóch Asesorów honorowych, odpowiednio nominowanych ulowi-
j tymże sposobem szafować Podprefektury, i dwie osztytaby tegoż niepotrzebnego Biura
Prefekturalnego - Podzielnemu zaś obowiązkowi Dziury Publicznej, między jednego Komisarza
i dwóch Asesorów honorowych odpowiednio podległej Administracji, poradzeni Dziury,
i osztytby, tak znowu dotąd utrzymać.

Przez omiślenie mił wyjątek nagrody nad innymi, gdyż naukowe są one od innych iet uawrze
wyjątkowem.

Kto zaś ma wmyśli, aby usztytbił Administrację niewygodną sądzić porównaniu cięgi,
i aby idni innych zastępował, ten albo niczna obowiązków Administracji, albo uciwie-
ić, che pod porządkem porządku, porządkowego nieporządku, a który nieporządek, daleko
jest trudniejszy niż ten, i stani się wicherem cięgiem, iak uosulnie iune błędy: na którą
prawy, że tym desuradacjom iakie namoi dale uowu kwiśdy Polak Taborski zgodzi.

Subsidium charitativum. Zachowuje. Chciałoby du-
chownictwo sabbato capytane czyli trzy officary i
dal cela D qinyney pomofic nie chce.

Podymnie. Mniej kic ~~podług~~ podług ustawy Sejmu
1811 zachowuje. Nowy robiz- spis,

Czopowe.

1° po miastach y wsiach sabbatane bzdni do fa=
brykacyi tronkow.

2° Za sadu do rachowania opłaty bzdni materiat
surony. na trunku wyrobic' sie maizy podług pro=
porcyi y ceny ustanowionej artykulom piarsy
ustawy Sejmovej R 1811. pod tytulem czopowe
mniej kic.

3° Glosi' wyrobic' sie mozego materiatu mias=
Kowanu bzdni podług objztaici y konftrukcyow
garow, czyli alambikow, co do Gorzałki; Kottow
co do pisa? Ludnie' podług listby miefir=
cow, przez ktore utrzymisz y gorzelnie lub Bro=
war oswiadczy ze chce trunki wyrabiać.

4° Gorzelnie y browary po miastach, uwiane
bzdni, sa przerwane do iz gley y nie prac=
wanej przez caty rok roboty.

5° Utrzymisz gorzelnie lub browary na
wsiach oswiadcza przed offikialita skarbowym,
przez

wiele mniżej, niż wyrobiali będą.
6° Podług powyższych zasad wywodem i tworzeniem
przez officializację skarbowego wyrażenia w sposób
niezależnym, bezinteresownym i bezwarunkowym
odstawa.

7° W Kościele gromadzi i browaru, mają być
przeistawione na inny, jako gale, Alombiki
Kottu, Kadzie do zakabienia d. przemysłowe
albo nowe zakłady, bez officializacji skarbowego
nie jest dopuszczalne.

8. Jeżeli więcej wyrobi się w wywodzie i tworzeniu
przez wyjątek w drodze potwierdzenia w skarbowym
tytu, do innej korony ani większej opłaty
porównajmy się sobie. Prosimy się, aby
inny tytuł przyjąć się wyrobom, zamiast
na ileś bonifikacji wydać się sobie.

9° Kto albo wywodzi się archiwizacji węgla
iako w polskim 4° lub nowa fabryka, z której
porównajmy się sobie do opłaty, do tego
podatku.

10° Co rok wywodzi się podług punktu 4°
opracowane będą. od 15 maja do końca lipca.
Jednakowo w Kościele oraz officializacji skar-
bowi mogą być tworzone gromadzi i browary,
dla praktyczności się wyrobi tytu w miejscach
wyznaczonych i w gromadach archiwizacji
tytu, jak i fabryki.

11° Opłaty od tronków ze wsi do miast przywo-
żonych

trwać z moją umową Sejmu R. 1811 umowa
pod tytułem sprawy miejskiej.

12° Optata cywilnego w Koździej Gorulni lub
z wywodu Stowżego
trawienie jest ino drona przez wyjęcie wstadek
skarbowy, justanowianu ostrecona wstawie optacni
na bydnie.

Sejnkowe. Proponuje optata od prawa utrzyma-
nia srynkta w miastach, pro propozonal-
ny do rzędu miasta. Leci od innego
propony tu, y kapitulow nie propony-
mniej teraz nie s'edac.

Rzeki bydta. W matyde miastach powozow
bydi mni w dniozawos dniozawos. W wiskoych
kasi powoz skarb pobierawoz.

Przer' na Wsiach. Nie powinna bydi dawozona
powozic, chytba za konceptum optacanyem
w miastach gdni sa tego potroby miastowe,
iub przyklad kotowia zagranicna. gdni fi
mnydnia lndni przywykli do codziennego
iedumia miast wotowego.

Koszerne. Leci byto umowione y samym sydom
powozum iab w R. 1812 byto. Dniomny mi
mnygn gnyh' kotowibmentis ropowmi do opifu
kontrakta.

Rekontowe od Sydom. Jest umowoz dawozny.

Sta. Sprowadzenia się będzie wzięcia Komisary
od granic powiatu Popielickiego. Radziecy
optaty były procykalem od towarów zagranic-
znych.

Stempel. Zachowując była by Przewoźni tytuł dzi-
ewolucyjny do tym podatku wrobie' odwołany
które pokonają się potrzebne.

Monopolizm tabaki y tytuaru. Zdają mi się
ide myślnie rozumiem że jeżeli bierze się
wasi, optacany w bierze pow. Popiel. z powodu
stwartu granicy.

Loterya, Poczta, mennica. Dochody z nich do
skarbu należa' mierzawodnie.

Sol. Żeby pow. skarb była przedawana. Mon-
polizm wzięcie nie można. Lecz trzeba wzię-
dzieć co w tej sprawie postanowione zostało
na Kongresie Wiedeńskim.

Procès de ce qui s'est dit et traité dans le cabinet de S. M.
 l'Empereur Alexandre lorsqu'il a daigné y appeler M^r.
 Lamoye, Matuszovic & Dinowski, le 21. Septembre 1814.

Les trois personnes appelées en entrèrent dans le cabinet
 de S. M. y trouverent le P. Adam Brastorowski & M^r. Novotzoff.
 L'Empereur leur annonça qu'il venait causer avec eux
 du sort de leur patrie, de l'œuvre de récéder la Pologne, et
 il commença au p^rès à développer la situation dans la
 quelle les choses se trouvent dans ce moment. Il y a à
 Vienne deux genres d'obstacles, ceux qui viennent de la part
 des voisins de la Pologne et ceux qui présentent les opinions
 de la nation Russe, et les ménagements que le Souverain
 juge convenable d'observer à cet égard. Quand ceux premiers,
 le contentement de la Prusse peut être envisagé comme
 assuré, envisageant un sacrifice; celui d'abandonner à la
 Prusse certaine portion du Duché de Varsovie, qu'elle
 demande pour corriger ce que la frontière actuelle offre
 de déficiente, le pays enfin qui se trouve entre la Prusse
 et la Silésie, comme dans l'ouverture du commerce, d'appa-
 rétion de l'Autriche est jugé ici plus formelle et plus affec-
 tué, mais comme l'Empereur a plutôt de montrer dans
 cette négociation autant de fermeté, que de modération,
 il n'est pas à présumer que l'Autriche s'enaille ou
 puisse

risquer une brève de bonlieu; d'après les dernières rumeurs
et vous l'avez, elle ne prétend plus contester, que l'Empereur
garde le Duché de Varsovie, conquis par ses armées, mais
à qui elle avait prêté le nom de Pologne et un état
constitué séparément qui porterait ce nom. Et l'Empereur con-
sente à cette toute disempion pareille en souffrant pas que
qui que ce soit s'arroge le droit de s'immiscer dans les affaires
gouvernementales de ses états; il ne s'expliquera pas sur tout
sur ce qu'il connaît par lui ou ne pas par lui la dépression, il insistera
sur une union pure et simple dégage de toute clause ou
condition et se confessa de cette manière l'avantage d'avoir
ses créances tout à fait franches. L'Empereur a ajouté que si
l'Autriche ne voudrait pas se contenter de sa modération, on résu-
merait son droit d'indépendance, il est tout décidé à lui défendre
par ses armées et à tirer son épée. Quand une opinion de
la nation Russe, au sujet d'une Pologne annexée à la Russie?
les opinions préjugés semblent considérablement diminués
et quand à leur force et à leur étendue et en y procédant
avec prudence mesure et ménagement convenable, on
peut arriver au but, sans heurter les opinions. L'Empereur a
rempli de même dans de son habile composition, lorsqu'après
avoir acquis la Finlande, il y a joint la Finlande Russe
anciennement possédée et apaisée elle-ci, quand au régime
actuel institué

a celui dont jouissait en vertu de ses loix le pouvoir absolu et
 acquis. L'Empereur se propose d'observer maintenant à peu près
 la même marche pour former une Pologne constitutionnelle
 autant du Princi de Warsoie actuellement acquis que des
 provinces Polonoises appartenantes déjà a son Empire. L'Empereur
 a daigné nous donner l'ordre de s'en rapporter a lui entièrement
 de lui accorder toute notre confiance et agir d'après le Plan
 qu'il a conçu pour nous en dire d'autant plus sûrement
 a un état de bonheur solide et réel. Dans toute cette conver-
 sation dont on n'a touché de travers que l'opinion de l'Empereur
 à parti avec une exacte parfaite, de manière à former
 converser avec qui avait le bonheur de l'entendre qu'il
 a également bien saisi l'ensemble et les détails, également
 bien apprisi les obstacles et les moyens de les surmonter,
 que je suis sur la marche à tenir et en général et par
 rapport a chaque circonstance particulière, loin d'être ^{le} guidé d'une
 Volonté éphémère, sont bien convaincus par la réflexion; ce qui
 domine dans ce mariage de f'union, et ce qui en fait le
 caractère distinctif, c'est cette élévation de sentiments et de
 principes qui le place bien au dessus de tous les mouvements
 des passions communes, de toute suggestion de la Malice, de
 l'ambition propre de la Vengeance, c'est cette bonté si franche et
 cette touchante, que ceux qui en l'ont vu de près en pourront
 jamais

28
s'en former une juste idée, c'est le désir du bien, le plus sincère,
et le plus constant, d'un bien auquel il donne une latitude
proportionnée à la hauteur de sa noble générosité et à
l'étendue de ses moyens de préparation, de sorte que le bien
qu'il désire pour ses peuples ne cesse pas d'être un bien pour
tous le genre humain.

Lorsque l'empereur s'est arrêté, Mr. Montepierre qui
par hasard s'est trouvé le plus près de lui, a tâché d'expli-
quer combien tous les Polonais sont pénétrés de reconnais-
sance pour les bienfaits déjà reçus, comme pour ceux que
la bonté de S. M. leur permet d'espérer, qu'on ne saurait
rien ajouter à la confiance qu'ils mettent dans sa protection,
quant à ceux qui ont l'honneur de le trouver en sa présence,
étant des membres des individus désignés par S. M. pour
préparer les projets de différentes réformes, ils désiraient
commencer plus positivement ses intentions à ce sujet, pour
marcher avec plus d'assurance et suivre dans leur travail
et même la direction que leur para indiguée.

Alors le Prince Adrien a proposé ~~à S. M.~~ de retirer ~~ce~~
~~une~~ fois le projet des bases constitutionnelles préparé par quelques
membres du Comité et présenté à la ville à S. M. l'Empereur. Ayant
obtenu l'agrément de S. M. le projet fut remis à Mr. Montepierre
qui le lut à haute voix.

Lettre de l'empereur arriva des éclaircissemens très intéressants.

Dans la préambule S. M. a obtenu qu'on ne soit tenu responsable que pour les fautes commises; c'est la phrase: les violences faites ont été avec les refus, résistance ici sans vouloir que refus; mais à la fin il a formellement ordonné de nommer le Polonois à la place des habitans du Duché. A l'article 1. S. M. remarqua qu'on pouvait se rapprocher par le fait de la contribution du B de mai, mais qu'il valait mieux ne pas la nommer ici, sur tout par ménagement pour la Russie ou la une ou la autre pas du tout, et on elle soume mal aux oreilles de ceux qui la connaissent ou qui en ont entendu parler dans le temps.

A l'article 2. S. M. fait aussi attention à l'impression que cet article pourrait produire en Russie, en disant une autre rédaction; celle-ci a déjà été préparée par le P. Arlauer et obtint l'approbation de l'Empereur.

A l'article 3. S. M. jugea que les cardinaux, n'étant pas une église après généralement usés; l'épithète fondamentales lui sera substituée.

A l'article 11. S. M. s'est expliqué après un long sur l'idée de substituer des collèges à des individus portant le nom de Ministres et ne l'approuve pas; il prévoyait dans la création des collèges des tentatives et des dissensions, tandis que la marche administrative demande de la célérité et de la vigueur, il prévoyait que

la responsabilité s'affaiblissait jusqu'à devenir nulle, car tu ou elle pése sans plusieurs individus, ordinairement, elle ne s'est que performe. Il a témoigné de la répugnance à cette manière de s'entretenir alternativement d'un extrême à l'autre, et de voir le ministère passer d'un en en France.

M. de Novosiltzoff ayant fait mention que Mr. Matoufovic avait soutenu la même opinion dans le comité, celui-ci en en convenant s'est en obligé d'ajouter qu'il s'est soumis de bonne grace à l'opinion de ses collègues, que cependant il ne croyait pas impossible (en réduisant les organisations des collèges particuliers) d'arranger la chose de manière à conserver les collèges qui semblent après généralement d'être, sans nuire à la marche prompt de l'administration en n'admettant de discussion collégiale, que pour la préparation des projets, et en reformant les attributions du ministère pour le charger seul et du soin d'activer l'exécution et de la responsabilité. S. M. après avoir attentivement écouté les observations faites par le G. Adame, M. Novosiltzoff, Larnoycki et Linswiski parut adhérer au milieu proposé par Mr. Matoufovic, fortum par Mr. Larnoycki, qui est d'ine à l'Empereur en autres chefs. Votre Majesté seule est responsable du bien qui se fera, ainsi aucun de différa à vos avis, elle doit faire son propre sentiment, sans avoir égard à nos approbations. L'Empereur

exclure formellement l'idée du collège, recommanda¹ itérative-
ment d'avoir soin de ne pas affaiblir l'action du Gouvernement.

Sur la représentation faite à S. M. par Mr. Larnoy² que
~~la partie de l'instruction publique~~ ^(de toutes les parties) était celle qui admettait la
dispersion plus qu'aucune autre, ~~participe~~, et que l'idée la plus
loyale de la mettre enfin indépendante ² que possible du Gouver-
nement, étant la plus libérale, ~~on se verra l'avoir jugé~~
cette celle qui concorderait le mieux avec l'intention magnanime
de S. M. Voilà pour quoi au lieu de former un collège sous
la présidence du Ministre de l'intérieur, on a pensé et on
va en un collège ~~appari~~. L'Empereur a daigné consentir
à la création d'une commission de ce genre. S. M. consentit
auprès à ce qu'il n'y eût plus de ministre de la Justice et que ses
attributions fussent confiées au tribunal suprême.

Elle se donna de dire, à la place de ce qui était rédigé à la fin
de cet article: le ministre secrétaire d'état répandra constamment au gré
de nous. Au milieu de cette discussion lorsque le P. Adame a dit, que les
titres de ministres semblaient trop pompeux pour un pays aussi peu
étendu et aussi pauvre que le Duché de Wurtemberg. L'Empereur a
répondu, vous savez donc qu'il aura dix à onze millions d'habitans.
A une autre occasion l'Empereur nous a dit. Vous avez toujours votre
Duché en tête, je vous dis que vous avez ~~des~~ une pologne de dix millions
d'habitans.

À l'article 12. L'Empereur a observé, que cet article devra être changé d'après les nouvelles frontières qui seront données à la Pologne.

À l'article 13. S. M. a encore relevé le mot de commission, autant par suite de inconvénients qu'elle envisage dans la création des collèges pour l'administration que par ce qu'elle a vu de si différent de celui qui existe aujourd'hui dans les Provinces ^{Polono-} Russes, sera pour elle une grande peine dans l'exécution de plan d'affirmation ~~de~~ infailliblement le régime administratif de ces provinces à celui du Duché pour le fonder au premier jour dans un seul et même système. On a observé à l'Empereur qu'en outre les attributions du président peuvent être unifiées, qu'on peut le nommer maréchal, qu'il remplira alors le Gouverneur et les commissions rempliraient les gubernskii upravlenie. Mr. Matschuric a observé que le point de vue de préparer, dès maintenant pour ~~ce~~ ainsi dire l'affirmation future du Gouvernement entre le Duché et les autres provinces Polonoises, étoit on ne peut pas plus précieuse et importante. Qu'en rédigeant tous les projets de réforme on doit s'avoir présent à la pensée, mais il est nouveau pour les membres du Comité, je crois ici ils ne pouvoient porter leur attention vers ce point, ils désiraient vivement à la vérité, mais s'occupoient qu'au bien encore ce bien soit. (*) Voir à la fin.

À l'article 26. S. M. a protesté formellement contre cet article, elle en jugeait la rédaction désagréable pour ainsi dire à la dignité de l'armée Polonoise et ordonne qu'elle fut changée de manière à lui garantir tout ce qui tient à sa nationalité; mais qu'au lieu de figurer en quelque sorte sous la forme de milices, les milices ne doivent y figurer que comme

un

supplément proportionné aux moyens d'un pays qui a le grand besoin de secours. Qui l'Empereur a dit ne craignez rien, vous ne trouverez pas un soldat de plus, avec ~~moins~~ qui ne soit en proportion aux moyens du pays.

A l'article 29. S. M. ordonne de changer le rite qui le concernent et le P. Adam a noté le changement indiqué par S. M. savoir: le Clergé Catholique Romain et le Clergé du Rite Grec uni, c'est aussi un juste ménagement pour l'œil du Russe.

A l'article 34. S. M. a consenti à ce que les prières ligués qui désignent les raisons pour lesquelles les Juifs ne peuvent pas encore être admis à l'intière jouissance des droits civils, soient omises, ~~et que~~ cette exclusion se trouvant implicitement dans les lignes qui suivent. Mr. Dinovski, ayant relire et expliqué comment et pour quoi les Juifs dont le pays est inondé, deviendront pour nous une forte de fleau plus affligeant que partout ailleurs. Que dans les autres pays les Juifs sont des hommes comme les autres, mais ici ce n'est que le carnage de la guerre la plus vile et la plus dangereuse. L'Empereur a répondu que les Juifs donnent à presque les mêmes embarras par tout, qu'on s'en est beaucoup occupé en Russie sans s'en être attendu le but d'utilité qu'on s'étoit proposé; qu'il semble qu'on n'y parviendra, qu'en cherchant dans l'esprit de leur religion, dans les usages mêmes et les pratiques qui les isolent des moyens de les utile.

Enfin dans la conclusion S. M. a daigné ordonner que les habitants
du Duché

de Varsovie s'opposent plus au Polonois. A cette occasion elle en bien
voulut expliquer et détailler a nossemsy & amis ses intentions et
ses résolutions, si bienfaisantes, si magnanimement et si sages à la fois que,
nous étions tous parvenus au dernier degré d'admiration et de recon-
naissance.

Lorsqu'il étoit question de la réunion de la nouvelle Pologne, l'Em-
pereur vouloit qu'il fut dit qu'elle lui appartenait a lui
et a ses successeurs. Ne trouvant pas de terme sous l'ancien, M.
Karnoycki dit, ne pourroit-on pas dire que la Pologne faisant
un corps séparé feroit partie intégrante de l'Empire. L'Empereur
a répondu, non pas intégrante, mais annexée, attachée sous le
même souverain et irréparable à jamais.

L'Empereur nous dit encore, qu'après trois ans tous les emplois
étrangers dans les anciennes provinces seroient remplis par des
indigènes. En nous considérant l'Empereur nous dit, c'est la première fois que
j'ai eu avec vous des Français, j'espère en avoir encore beaucoup d'autres.

* L'Empereur a recommandé de chercher a tirer parti de toutes les analogies
qui se trouvent entre les magistratures et justifications administratives
dans le Duché et dans les Provinces Polono-Russes. Sous ce rapport il
envisageoit comme une rencontre heureuse, qu'il y a un Sénat dans
nous et en Russie; je désirerois, dit S.M., une telle combinaison
et un tel arrangement de choses que les autorités Russes et Polonoises
soient tant civiles que militaires, pussent traiter entre elles réciproque-
ment comme de frere à frere.

C'est ce que nous avons présenté à l'Empereur
à Putzky le 17. Art. 1.

Les Polonois jouiront d'une Constitution nationale
basé sur des principes aussi justes que libéraux.
Le Statut Constitutionnel du Duché de Pologne ainsi
que les réglemens qui en découlent étant maintenus &
toutes les dispositions qui ne sont pas changés ou
modifié par l'acte présent, sauf encore les amelio-
rations et réformes qui seront jugés nécessaires pour
que la nouvelle Constitution qui doit être donnée
à la Pologne puisse devenir plus complètement natio-
nale.

Changié d'après
les observations faites
par l'Empereur

Art. 2.

La Religion Catholique Romaine professé par la
grande majorité des habitans restera Religion Na-
tionale sous la protection spéciale du Gouvernement,
sans déroger par là à la liberté des autres Cultes;
tous les Cultes sans exception exerceront cette liberté
placément et publiquement sous la protection de la
Loi.

Rédigié par le P. Adam
en présence et avec
l'approbation de l'Empereur.

Art. 3.

L'Ancienne Loi fondamentale de Pologne Uominiem
Captivabimus nisi jura victam protégera également
les habitans de toutes les Classes d'après la teneur
suivante: personne ne pourra être arrêté que dans
la forme légale et dans les cas prévus par la loi;
On devra présenter à la personne arrêté immédiatement
et par écrit les raisons qui ont motivés son arresta-
tion. Tout individu arrêté sera présenté au

Tribunal Compétent dans l'espace de quatre jours
tout au plus et devra y être jugé de la plus court
délai, si les premières enquêtes ne le justifiaient point
de l'inculpation. Celui qui présente une caution
suffisante sera relâché sur le champ, à moins qu'il
ne se trouve dans le cas où la Loi ne permet point
de le mettre en liberté. La punition d'aucun Crime ne
pourra avoir lieu qu'en vertu d'une sentence por-
tée par le Magistrat Compétent. Personne ne pourra
être exporté hors des frontières du Duché; tout cou-
damné subira sa punition dans le pays.

Art. 4.

Tout étranger de quelque état et pays qu'il soit,
dèsqu'il sera entré sur le territoire de la Pologne
jouira à l'égal des autres habitants de la protection
des lois et des avantages qu'elles garantissent.
Il pourra rester dans le pays en sortir et y rentrer.
Il pourra acquies une propriété foncière, et con-
courir alors à obtenir l'Indigénat.

Art. 5.

Toute propriété tel nom qu'elle porte, de tel genre
ou de telle nature qu'elle soit, qu'elle se trouve
sur la superficie ou au fond de la terre, est sacré
et inviolable. Il n'existe point d'autorité qui
puisse avoir le droit de l'enlever de force, ou de
lui porter la moindre atteinte.

Art. 6.

Les Contributions, les Impôts, les Taxes, et les
Charges publiques, telles qu'elles sont déterminées

requies pour chacune de ces places.

Art: 9.

Toutes les affaires publiques administratives et judiciaires sans aucune exception seront traitées dans la langue polonoise.

Art: 10.

Il doit énoncer que
la Pologne est à jamais
réunie à la Russie dans
la personne de l'Empereur
Alexandre et de ses
successeurs.

Art 11.

Le pouvoir exécutif et le Gouvernement réside en entier dans la personne du Souverain; toute Autorité exécutive et Administrative ne peut émaner que de lui.

Art: 12.

L'exécution des lois et l'Administration du Pays est confiée à un Conseil d'Etat siégeant à Varsovie, présidé par
et à des Commissions séparées pour chaque principale branche de l'administration sous la direction de leurs présidents respectifs, savoir: Une Commission pour les affaires de l'intérieur et de la police, Une Commission de la guerre, Une Commission des finances et du Trésor, qui remplaceront les Ministres du même nom. Il y aura en outre une Commission de l'instruction publique, qui convoittra en même temps les affaires des lettres. La partie des attri-

Il a besoin d'être
modifié et changé
d'après les observations
de l'Empereur.

butions du Ministère de la Justice qui est conservée, passé au Tribunal Suprême de Justice.

Le Ministère du Secrétariat d'Etat est conservé pour résider constamment auprès de l'Empereur personnel.

Art. 13.

Le Duché Couronné, sa division Administrative Actuelle; il restera partagé en dix grandes portions.

Ces portions nommées aujourd'hui Départemens, rappelleront leurs anciens noms de palatinats.

Le partage du pays en districts est conservé seulement sous le rapport de la représentation Nationale et des élections.

Art. 14.

Il y aura dans chaque palatinat une Commission chargée de surveiller l'exécution des lois et des réglemens ainsi que l'ordre et l'activité du service public dans toutes les branches d'Administration.

Il devra être changé selon les nouvelles circonstances qui seront assignées à la Pologne.

Il a besoin d'être modifié et adapté aux observations de l'Empereur.

Art. 15.

Il y aura dans chaque palatinat des Comités de sections, dont le nombre sera proportionné à l'étendue du palatinat et qui seront uniquement chargés de faire exécuter les ordres que la Commission palatinale leur fera parvenir.

Art. 16.

Les propriétaires ou leurs vassaux dans les

Campagnes et Communes Villageoises et les Municipalités dans les villes formeront le dernier chaînon du service Administratif, et exécuteront les ordres des Commissions Palatinales qui leur seront transmis par les Commissaires de Sections.

Art. 17.

Il y aura dans chaque palatinat un Conseil Civique Rada Obywatelska composé par des membres élus par les Diétines de Districts et par les Assemblées Communales, à la pluralité de suffrages; indépendamment des attributions attachées au Conseil Départemental actuellement existant, ce Conseil aura celle de former les listes de Candidats pour les places administratives d'après le mode qui sera déterminé par un règlement séparé.

Art. 18.

Tous les fonctionnaires Publics dans la partie Administrative sont révocables à volonté par la même Autorité qui les a nommés; Tous sans exception quelconque sont responsables de leurs gestion.

Art. 19.

Il y aura dans chaque palatinat un nombre de Tribunaux Civiles, Sady Ziemskie, et de Cours de Justice Criminelles, Sady Grodzkie, de premières instances proportionnés à l'étendue du palatinat.

Il y aura deux Cours d'Appel pour tout le Duché.

Il y aura un Tribunal Suprême siégeant à Varsovie, jugeant en dernière instance pour tout le Duché, qui sera attaché au Sénat, d'après ce

qui sera spécifiée dans l'organisation de l'ordre judiciaire.

Art: 20.

Les Juges nommés par le Souverain seront à vie et inamovibles dans leurs Charges et Dignités. Les deux tiers de Juges pour les Tribunaux des deux premières instances seront élus; ils seront également inamovibles, pour le temps marqué à la durée de leurs fonctions. Aucun Juge ne peut être destitué que dans le cas d'une prévarication prouvée.

Art: 21.

Il y aura des Juges de paix pour toutes les classes d'habitans; leurs fonctions seront purement celles de Magistrats de Conciliation.

Art: 22.

L'Ordre Judiciaire restera Constitutionnellement indépendant. La discipline des fonctionnaires de la Justice, ainsi que la répression des écarts, qui pourroient être commis par eux, quand à l'exercice de service public, ressortira de Tribunal Supérieur.

Art: 23.

Il doit exprimer que le contentieux liquidatif et le contentieux des confessions de perfection, passe aux tribunaux judiciaires.

Art: 24.

Aucun procès ne pourra être évoqué hors du pays.

Art: 25.

Un nouveau Code de procédure et d'organisation

Judiciaire, rapproché des anciennes lois polonoises, rédigé par un Comité spécial nommé par vous a cet effet, remplacera provisoirement la procédure aujourd'hui en vigueur. L'Établissement des Juges Suppléants, Podwyżki, des Notaires publics, et des officiers de l'état civil, sera abolie.

Art. 26.

Les Juges publics, Akta Ziemiańska seront établis. Les Notaires en Chef, Pisarze Ziemsocy qui seront en même temps Conservateurs des Hypothèques et gardiens des Dépôts Judiciaires, seront élus par les Diétines, ils devront être cautionnés.

Art. 27.

L'Armée Nationale polonoise conservera les couleurs de son Uniforme, son Costume particulier, et tout ce qui peut tenir à sa nationalité. Elle sera considérée comme un Choix de Citoyens Armés et Organisés pour la Défense de la Patrie et de l'Indépendance.

L'état pourvoit à son entretien. En temps de paix l'Armée active sur le pied d'une soldate effective ne sera que la part de la force armée disponible qui composera de milices, de bataillons de réserve et de dépôts, sera toujours prête à remplir ses ordres.

Art. 28.

L'Armée sera chargée de la Défense des frontières polonoises, elle aura ses quartiers fixes dans le pays, elle ne sera employée qu'en Europe.

Art. 29.

Les troupes Russes, lorsque des motifs de politique extérieure les feront passer par la Pologne, ou y séjourner pendant quelque temps, seront entre-

On devra faire un changement, en ce qui concerne la section judiciaire. De l'in quel y ait des Pisarze Ziemsocy et des podwyżki aktowi.

L'Empereur a formellement ordonné de s'y tenir entièrement et strictement.

tenus aux frais de votre trésor Impérial.

Art. 30.

Le Clergé Catholique Romain et celui du Rit Grec mais dans le Duché de l'arsovie, recevront a la place des sommes qui leur étoient payer par le Gouvern. ment a titre des Compétences, un revenus annuel de 3,000,000, de fl. de Pol. en biens fond, pris sur la masse des Domaines Nationaux. Il jouira de ces terres a titre de propriété, pleine et entière. Ces fonds nouvellement accordés, joint a ceux que les dit Clergés possédoient déjà, seront repartis et distribués a toutes ^{les paroisses} ~~les églises~~ ecclésiastiques, de manière que le sort des Curés pauvres soit amélioré; qu'il soit convenablement pourvu a l'entretien des fonctionnaires, ainsi qu'a celui des Séminaires et des maisons de discipline.

Il faut ajouter au revenu de 3 millions la somme de 2 a 3 millions pour la dotation du clergé Grec uni.
Il faudra ajouter que les champs ensemencés aux curés dans quelques paroisses nationales seront restitués ou compensés par la cession d'un autre champ de la même valeur.

Les biens du Clergé seront soumis aux régulations que nous reconnaitrons pour bonnes dans les terres de la Couronne, a l'effet d'améliorer progressivement la condition des Cultivateurs.

Cette réduction du D. a. & l'effet d'être étendu.

Art. 31.

Les revenus payer par le Gouvernement au Clergé de la Confession réformée et de celle d'Augsboung dans le Duché de l'arsovie seront portés a la hauteur de la somme annuelle de 100,000. fl. de Pol.

Et l'étendue du Duché va être diminuée, l'année prochaine pour être restituée pour ce qui restera en pays.

Art. 32.

L'instruction publique sera nationale et gratuite la Commission qui sera chargée du soin honorable et important de préparer des hommes utiles des Citoyens utiles, de bons soldats, qui s'occupera

a faire répandre couramment parous toutes
les Clases des habitans, les lumières et l'instruction,
a propager les connaissances utiles, a faire pros-
pérer les lettres, les sciences et les Arts, la Commission
de l'instruction Publique et des Cultes, tiendra
le premier rang parmi les Commissions Générales
Administratives, et pour lui faciliter les moyens de
bien remplir sa tâche, les fonds affectés a l'instruc-
tion Publique seront portés a la hauteur de la
somme annuelle de 2,500,000, fl: de Pol.

Art: 33.

Tout ce que les lois existantes accordent aux villes
de Droits, de libertés, de privilèges, leurs sera con-
servés en plein. Leurs propriétés et revenus Com-
munaux, seront régis par leurs propres Magistrats.
Les relever et les faire prospérer est notre
intention positive et sera le but des soins de
notre Gouvernement.

Art: 34.

La Classe utile et nombreuse des paysans, con-
servera la pleine jouissance de son Droit de liber-
té personnelle, comme de celui de pouvoir acqui-
rir une propriété foncière, il lui sera assurée
une protection efficace, une justice non dispen-
sable; l'esprit des lois en sa faveur sera plus par-
ticulièrement paternel, le but sera de la conduire
progressivement vers un bien réel et solide.

Art: 35.

La Nation Israélite conservera tous les Droits
qui lui sont déjà assurés par les lois actuellement

en vigueur. Au règlement particulier déterminant
les conditions, au moyen desquels il sera facile que
Israëlites d'obtenir une plus ample participation
des bienfaits de la loi.

Objets dont le Comité doit s'occuper

1. Le système actuel de l'administration intérieure du Duché est oppressif et coûteux. Il ~~convient~~ Il convient de la remplacer par un autre qui soit mieux adapté au caractère national, aux habitudes, et à la pauvreté du pays. Il semble que les anciennes commissions de bon ordre, les commissions civico-militaires ainsi que les chambres d'administration organisées en 1807 dans la grande Pologne et en 1809 dans la Grande Galicie Occidentale répondraient mieux à ce but de même qu'à la simplicité qui doit caractériser les affaires d'un pays agricole.
2. Le code Napoléon civil et de procédure judiciaire devrait être aboli le plus tôt possible. On pourrait interimament y substituer les lois polonaises, et le Statut de Lithuanie, ainsi que les formes judiciaires usitées avant l'introduction de la Procédure française. — Le Comité discutera si les codes doivent être abolis entièrement ou en partie et à quelle époque cette abolition pourrait avoir lieu. — Il proposera aussi le plan et la composition d'une commission chargée à créer qui sera chargée de la rédaction d'un nouveau code civil, criminel, et de procédure, et même que de l'organisation définitive de l'ordre judiciaire.
3. Réforme et diminution de la liste civile d'après les changements nouveaux dans l'administration du pays.

4 Mesures pour relever le bien-être et l'esprit public de villes. Le rétablissement de leurs anciens tribunaux ou magistrats judiciaires ainsi que des municipalités, joint à la restitution des fonds qui leur appartiennent, pour tout y contribuer le plus. — Embellissement de la capitale. — Protection et secours accordés au Theatre national.

5 Mesures à prendre pour améliorer le sort des paysans, et de leur ouvrir des moyens d'acquies progressivement une existence indépendante.

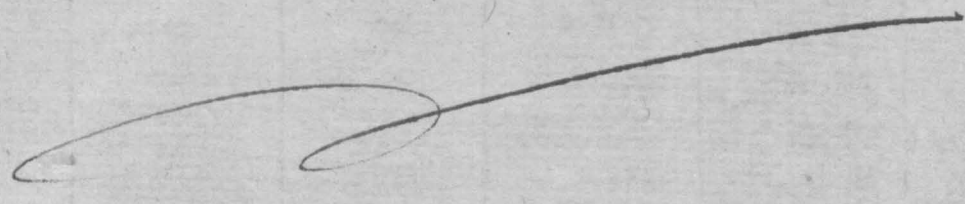
6. Projet d'un nouveau système des finances coordonné avec le besoin de relever le commerce et l'agriculture.

7 Mesures pour rendre au Clergé sa considération, ainsi que des biens et pour augmenter ses moyens d'être vraiment utile.

8. Mesures pour relever les lettres, l'instruction publique et les différents établissements qui s'occupent; notamment l'ancienne Académie de Cracovie.

9. Garanties du Droit sacré de propriété contre toute atteinte des ~~et~~ réquisitions arbitraires de quelque nature qu'elles soient.
La volonté de Sa Majesté Impériale est qu'en

general tous les changements et toutes les reformes
 dans le systeme actuel du Gouvernement du
 Duché s'operent avec le moins de précipitation
 possible, afin d'éviter les suites desastreuses
 de tout bouleversement subit

SPEECHES
 IN
 PARLIAMENT
 BY
 J. W.

Ważności materiji, a również y krótkości czasu mi
dostępności mi iak bytka nad niektóremi przedmiotami
opisanymi uwagi które na sejmie przyniosły.

Co do simplifikacji Administracji.

Składowadbym przedmiot krajowy na gubernij, a przy-
wocowałbym dominia. Głównym udechnie to gubernij
które do niego wchodzi, to jest składowane jest z
ostatnimi. Tym sposobem wiele udechnie personactwa
w urzędach administracyjnych.

Składowadbym tym samym przedmiot Departamentow,
znowe podprefektury y prefektury,
ustanowitbym inden urząd a nawet y dwa
urzędy administracyjne, według potrzeb każdego
respektive Departamentu.

Takowy urząd składowadby się z

Starosty czyli prezesa powiatowego powe domniemano
Ceterum Radców Kółca co konstata ^{nominowanymi}
administracyjnych się, a powe obywateli
nominowanymi lub podawanych.

Dwoch, trzech lub y czterech, samem według
potrzeby każdego respektive departamentu,
komisarzy obwodowych, powiatowych.

Secretariatu powiatowego.

Taki wzrąd administracyjny symplifikacyjny,
innych przedmiotów mieć by nie powinien, i tak
tylko dofferowanie Rzędowi potrzeb prawomni krajo=
womni skreślonych y stowiercia wtasności y bezpi=
wnictwa obywateli.

Miast by sobie prawo pobieray pobor podatkom,
dofferowani rekrentow &c.

Patency bezpiwnictwa y porządku w Kraju.

Były pobor podatkom wzrąd bydzi' w byłym
Departamencie a teraz wojnowodstwie nawraci' si'
miejajym ~~prze~~ Rzędowi administracyjnemu
pobieray, trzeba wyprze ich niestatycznych podatkom
peru pacyz symplifikowani', co to two. waftajnie
może prze wyprze wani onych w divisione
z nay najmniejszay ich bydzi' rozoi iloini.

Une partie bien intéressante dont on pourrait charger les commissions civico-Militaires, ce serait de rendre connue des différends entre les seigneurs et les paysans.

Ch. Stum.

Après leur état par un décret qui établirait en principe la liberté des paysans, qu'ils ne sont pas attachés à la glèbe, ni est, mais des gens libres liés par contrat écrit ou tacite.

Pour améliorer l'état des paysans, il faudrait les tirer de l'abrutissement dans lequel l'ivrognerie les plonge. ~~Et pour y parvenir~~ Et pour y parvenir, il faut ôter la vente des liqueurs fortes aux gens les plus industrieux, c'est-à-dire les juifs. ~~On~~ tend à ce dernier sous tel prétexte que l'on a fait de demeurer dans ~~les~~ les villages. Les métiers peuvent exercer une influence bénéfique sur les paysans.

Les paysans devraient voter sous le pouvoir des seigneurs ce qui serait la première instance. Les seigneurs exerceraient cette autorité par des fonctionnaires commis à observer. La seconde instance serait des commissions civico-militaires. La troisième à Varsovie dans un des premiers corps de l'Etat.

Attribution de Commissions Civico-Militaires.

Il faut simplifier autant que possible l'administration pour parvenir la contour aux commissions. Pour cela il faut avoir égard au partage des fortunes, par exemple au lieu de s'adresser à chaque commune qui n'est pas, ou à chaque paroisse, ^{ou point} faire signifier les ordres du gouvernement à chaque seigneurie ou domaine. De cette manière dans un département on n'a ^(au plus) qu'un certain nombre de seigneuries, au lieu de quelques centaines de communes et quelques fois de mille ou deux.

Les commissions ne doivent pas avoir le droit d'imposer dans aucun cas le Dip., pas même celui de la répartition des charges, la quelle doit se faire à l'ordinaire, ce qui offrirait une grande source de lumières pour bien administrer le pays, que de rassembler tous ces matériaux ~~en~~ ^{en} un seul endroit, et en outre offrirait une plus sûre garantie pour la justice de cette opération, lors quelle ne serait pas faite par les parties ~~elles~~ ~~contribuantes~~ contribuantes.

Les commissions seraient chargés de l'administration du Dip. aussi simplifié que possible.

De la perception des impôts directs et indirects, les quelle doivent être aussi simplifié ~~pour~~ ^{pour} pouvoir ne pas exiger une ~~autre~~ ^{autre} régie ~~compliquée~~ compliquée. De la police de sûreté ~~et~~ ^{et} de bon ordre.

Ad ^{1^{er}} ~~1er~~

Une commission de bon ordre ou civico-militaire par département, et selon le besoin de tel ou tel autre département une ou deux sous-commissions.

On pourrait voter ~~un salaire~~ Staroste le président lequel devrait avoir une Starostie de 15 à 20 mille fl. de rente durant sa fonction.

6 ou 8 membres non payés composeraient la commission, ~~non payés~~ mais logés et chauffés aux frais de l'Etat.

NB Cloire de bâti-
ment à l'Etat pour
les commissions civico-
militaires

Il faudrait en outre, toujours, selon le besoin relatif des départements, avoir 2, 3 ou 4 commissaires si ce n'est payés du moins défrayés, qui seraient aux ordres de la commission pour faire la tournée des Deps.

Chancellerie payée.

Le Staroste doit être nommé par le Souverain sur 2 ou 3 candidats proposés par les habitants. Les autres membres au moins confirmés, ou ~~choisis~~ ^{pris} sur une liste de candidats.

Opisy

Praca Arzydu.

Cypli wie praca potrzebny.

Praca Isda nay wyisuzo
Warwicki

{ Bilinski, Sobolewski, Yastromowski, Czarnicki Seniorsi.
 Biskupowski 2°.
 Marcin Lencicki
 apuporowi. Bunkowski, Wornicki prokurator.
 Yustuzator: razem prokurator Sarsinowski
 lub Max. Lencicki

Wie praca K. Religiiny
y Edukacyiny

{ 2 Senatu 2 lub 2°
 Sobolewski, Zarnoycki, B. Wiyinski, Lencicki.

{ Wiyntatorowi } minimum
 nie ptatoni } Jan Tarnowski
 } 2 Wobicki

{ W. Ptatoni } Prarnowski X. Dyl moze nie ptatoni.
 } dipinski, nakhig de haton. wye
 } onymym tu wie bdm.

Praca K. Spraw Wawns towy
Motto wski

{ wydrwad Gespodarstwa Krajn. Lund: Plater.
 Konskoy pyzi Kroyinski.
 Poliyi X. Walenty Radimitt.
 Poerty. di nowski.
 Karstki, Netrebski Wyi'konani 13 teras.

Praca Komisyyi Skarbowny
Matu pranic

{ Kochanowski Rada Stann
 filkons. Max. Lencicki lub Wobicki
 oba aruz datni y usciwi.

Podskarbi Soboricki.

Praca Komisyyi Wogokowoy

{ man/ruwskii
 Yomratowin, Matu nowski, Klank.

Ministar sekretarz Stann
Sobolewski

Sekretarz Rady ministrow y Rady Stann.

Rachuy Stano

Applikowani do ministeriow
Limonowski, Kochanowski
Ludwik Plater.

Applikowani do Izydy najwyiszyz 6.

Mi applikowani gubernator 2 Badenii, 3

Referendaru

Senat

Moszyński

Dzielnicycki podano pisarza koronnego.

Wodnicki Projekt Krakowski.

Arata de wiskhi. imi organizacy wytym
nie bzdri.

Kosiniako. Zajzacz

Makromowski, Wilkorski.

Yurki Korniyu bidni jedowniera do windykowannia fondyrow
Edukacyjnych, ale spodniawan pisze nie bzdri.

z Senatu Sobolewski

L. Woronin

X. Jablonski

X. Staryc.

Cracnicki

Rektor akademii Krakowskiy

Kopalkowski podcrapy, mori X. Wolicki

W Akademii:

X. Gorycki, Ł. Mi., Przybyłki

X. Wtyński.

Profesor fizyki Markiewicz.

— mineralogii Oestreicher.

Bandkie.

Podprojekt Lebowicki.

Gordon potkowicki wrości aby był
kornendantem milicyi.

Miejski Antoni Kostecki w policyi
miasta Krakowa, biedak potrzebuje
miejsca y nadal. Ma familyę
y siostrę starą, która żyje.

Jaworski

Bienikiewicz. Mszynski, Doktor Bodurynski
ski.

Polewni Baderowicz y Michajewicz
Jubin 1815. W. W. W.

Prepektury Lubelskie

Lubelska z ~~Lewartowska~~ y Krasnostawska.

Chatomska z Hrubiepowka

Zamoyska z Tomaszowska.

Tarnobrodzka z Krasnicka

Lewartowska z Kazimierska

Osoby idące do magistratu
względem

do Rady miejskiej.

de wydziału starostwa

matuzimek
Lubi
Lomski
Sobolewski

de wydziału wrony

Bielinicki wydział
Lubi starosta wrony
wronicki Prefekt
Starostwa starosta wrony

de wydziału

tenisowski
Kubiński

de wydziału

w Piotrkowie Dymarski
w Salskim Gra
17
Kubiński

Warszawski.

Pomarański.

Kaliski.

Krakowski.

Radomski.

Lubelski. Owiński.

Siedlecki. Kuczyński.

Lomżyński.

Płocki.

Bydgoski.

Matyrewic Watfon

- 0. Ek. top. Zamierz co dla nich wypracować, unyć kilka rozporządzeń
- 1° Likitki, Xigra wanika
- 2° Zgodni na wieści
- 3° Sądki po rniastach. Poproporcya wyznaczy.
- 4° — w swięte
- 5° Lixze swięt zmmicyfyć, prawniostroy częśc onych na midnich.
- 6° Dobra Narodowe
- 7° — Xigra.
- 8. Polisa wicyllas wzdodum nianstwa

W D

am m

Powiat Strubiesiowski

Onyszkiewicz Sekretarz Powiatu
Strubiesiowskiego na Podprefekta
tegoż Powiatu.

Witalis Sobieszeranski Kalkulator
na sekretarza.

Powiat Lubertowski

Jaycki Zastępcę Podprefekta
aby był utrzymany na swoim
miejscu.

Do Jm. K. 14 Marca 1815.

Celincki na podprefekta
Krasnickiego.

28. Mru. 1814 od Rakowicki⁵⁴

Senkowski Przas Trybunatu Cyrr.
Depta Plockiego

Sędziów Szcaia przysiężny w
Wydziale II. Trybunatu Depta Plockiego

Major Assessor przy Trybunale

Grumirski Szcaia Pochow. Stu

Mławskiego

Spisfikacja

Urzędników przy Subselyach w Sublinie będących
polcających się do tatarskiej Kamicy i Prochowej JW:
Pana

Z Urzędników prefekturalnych—

Kadca Swietawski

" Singeman

Secretarz mrozowski

Kalkulator Tyrarki bardzo kdatny i dobry khandity

w Sadownitwie

Sarowie Urnowski

Wladich i

Suczynski

Pisarz Nouell bardzo kdatny i najlepszy khandity

Prokurator Tatarowski Tor samo

Maiejy Chci' aadziejawie' klucy kalwanyjski
 naryma' iio Ludwig Stawowski kupic' w
 Krasnowie miastka iego -
 D

Kandydaci
Do Rady Departamentowej Lubelskiej,
na Sejmikach wybrani.

z Powiatu Lubelskiego, Karol Hrabia Sypio
Antoni Stamicrowski
Józef Póchworodenski
Wincenty Kóźmian

z P. Lubartowskiego, Andrzej Piotrowski
Michał Erydziatowicz
Józef Trzycki

z P. Kazimierskiego, K. Mateusz Wójcikowski
Józef Dębowski
Tomasz Dłuski
Stanisław Michałowski

z P. Kraśnickiego, Ignacy Niewęgłowski
Józef Łaski
Kajetan Baykowski
Kasper Czarniecki

z P. Krasnostawskiego, Jan Werycha Darowski. — umart.
Antoni Świeciowski
Bogusław Kretowicz, — nominowany po śmierci
Darowskiego.

z P. Chelmskiego, Amant Bądowski
Jan Hrabia Pałkowski
Jan Meciński
Antoni Rulikowski

z P. Hrubieszowskiego, Franciszek Smorczewski
Wincenty Grzymala
Józef Petzicki
Wincenty Wydrza
Wincenty Rulikowski

z P. Tomaszowskiego, Józef Baron Wyszyński
Rafał Horodyński — uwolniony.
Franciszek Bystrzanowski — nominowany po
uwolnieniu Horodyńskiego
Józef Łabędzi

z P.

Z Powiatu Zamoyckiego, Mikolaj Wilczopolski
Jozef Kosecki
Tomasz Deboli z Kutyckyna
i. Wysocki, Posed.

Z Powiatu Tarnogrodzkiego, Stanislaw Nowakowski, z Bilgoraja
Piotr Balicki, z Kiczypola
Antoni Wistocki, z Trampola
Ignacy Nowacki, z Cmielka

Departament Sępli Województwo
Lubelskie

Komisya Sądowa -

Prezes. Joachim Owicki -

Komisarze -
Sądowi

- Władysław Jarnowski
- Antoni Radziwiński
- Ludwik Rastawiecki
- Antoni Karński
- Tomasz Grabowski -
- Tomasz Wtusiński
- Jan Jędrzejewski -
- Jan Wybranowski

Komisarze -
Obwodowi -

- Jan Piaskowski -
- Wojciech Doliniński -
- Benedykt Aręński -
- Jan Raczynski -
- Antoni Sierżawski -
- Jan Młyński -
- Suchata - syn -

Na Prezesow. Izdow Appellacyjnych
miejsc w Lublinie były -

- Jan Suchata -
- Wojciech Wierciński -

Opis

Na Przesow. Izdow ziemskich -

Kasper Gruszecki -

Adam Ratynski -

Na Izdow -

Kajetan Baykowski -

Bogustaw Kzetowski,

Felix Jasinski

Antoni Malinowski -

Wincenty Gatykowski -

Na Izdow Grodzkich -

Przes.

Tomasz Dederko

Wincenty Stokiniński -

Jan Czerski -

Jan Lutyński -

Kajetan - Delejowski

Wlodek - Urmowski -

Deputy - Soludychi

Rząd.

Preres.

W. Przesi Rządu, mozt by
bydi' preresom Komisji Edukacyjnej
nie z urzadu, ale dla opoz.

Vice preres wyli potrzebny.

z Senatu pruzduiszy sad nay wysizy.

Preres Komisji do interesow Religijnych y Edukacyi.

Preres wydziału Komisji Spraw wewnetrznych
y Polityki.

_____ finansow Szarbowey

Dy rektor Skarbu, albo podskarbi. Minister du trezor.

Preres Komisji Wojtkowey

Minister Sekretarza Stannu przy parnizym.

Sekretarz Rady Ministrów y Rady Stannu.

Radzcy Stannu moza bydi' nieptatni.

Z nich ci ktorzy bdez uszy' na szefow wydziałow
w ministrowach cyli Komisjach z tamtad ptatnami bdez.

Ci ktorzy bdez uszy' na afesorow w Izdii nay
wysizym w Senacie z tamtad bdez ptatni.

Ci ktorzy ~~ptatni~~ posetani bdez dla zwiechenia krajn,
diurny pobirai powinni.

Lidzi bz Radzcow Stannu, Referendarow, y Afesorow
aplikowanych do ministeriow 4 do 6.

_____ na afesorow do Izdy naywysizego 6.

Za Stannu wojtkowey Generatow ze _____ 2
Junii 200' nie obowiazani do ciągłego siedzenia

moza bydx' w lidzie 10 mniej więcej,

Ci ofatni Zasiadai' w Radzie nie powinni, nie zameldowanym Moimz ich obowiazai
sie preresowi, y nie oswiadrywany mm ich czego do osiedzenia kwartatu
w stolicy zostawai do zamierzajai, w tedy prarowai powinni. albo 4^{ty} miesiacy w Stolicy.
Referendarow ptatnych 4 lub 6. Rozumie

Afesorow nie ptatnych do 12. cizgle siedziacych, kwartat tylko mozai
w izdu Rosen wolny dla oddawania fir do domow.

W Senacie

Najwyższa instancja sądownicza i dozór nad sądami.
Przesłany przez Samojewskiego nominowany.

Do tego wydziału Senatu ^(albo Samojewskiego) wyznaczony był 6 do 12 osób ze swego grona.

Rząd C. Radzow. Starosta, ^{to jest} ~~albo~~ Samojewski.

Instytutor Koronny, sędziowie i Prokurator.

Sekretarz

Kancelaryjny.

Komisja sądownicza dla windykowania funduszy Edukacyjnych.

Ta instytucja anty liberalna, y nie potrzebna jej zdaje się

być dla fiskusa, czyli pełni potent dla pilnowania całości

wszystkich funduszy Narodowych, Religijnych, ~~Własności~~ ~~Własności~~ ~~Własności~~

y Edukacyjnych, i innych stowom funduszy publicznych.

Komisya do Gytorepon Kubiżiungsk y Ednkarys.

Preris

2^{ch} cłonkow lub 4^{ch} z Senatu. Obywateli prou tego nay musko-
winytatorow nie ptatuych 4. ^{ch} 2 e 4^{ch}.
mitypym urzadnikow lub nie

ptatuych 4. ^{ch}.

Sekretarz
Kasjer, Kontroler, Rachmistrz.
Kamullarys.

Komisya sprow Kewns tomych

Preris

w ydzias { gospodarstwa Krajevogo.
miolt y w tociom. Dydzis.

{ Konstroycyi

{ Policyi

{ Budownictwa, drog, mostow
y ptawu Rukh

{ Pout

{ Rada lekarika

{ Obrachonkowy
Statystyczny
y Rozkladow }

more podobai' hi by die w
Komisji skarbowej go umindai.
Zarone ten wydzias osyneriy. ym
bedie, zottajsc pod presom iakoy
Komisji nie gdy by byT odrsbnyss.

Komisyja Skarbowa

Przew.

{ Dochody Skarbu.

{ ———— mia Skarbu i eta.

{ Dochody Skarbu Narodowego.

{ Sifkus

Dyrektor Skarbu, czyli podskarbi.

Komisyja Woytkowa

Minister Sekretarz Skarbu

Konstytucya 3ta Maja 1791.

y urzadzenia tego samego tytulowa i
romych Komisji Urzadowych y Civilno-woj-
skowych.

Konstytucya X. M.

Dienniki praw.

Wzrost 2 1/2 m.

Wzrost 2 1/2 m.

Wzrost 2 1/2 m.

Wzrost 2 1/2 m.

Wzrost 2 1/2 m.

Wzrost 2 1/2 m.

Wzrost 2 1/2 m.

Wzrost 2 1/2 m.

Wzrost 2 1/2 m.

Wzrost 2 1/2 m.

Wzrost 2 1/2 m.

art. 3. Banissement.

art. 4. rentes. à volonté.

art. 5. de soumission ~~en faveur~~ de débiteurs
de tout droit sur

16. propriétaires. est impuissant

17. attributions des Rentes d'usufruitiers
et saisissez. cry to detru.

20. seront élus. Semble louche, pas qui.

Wolicki Leŝia ma hona upraŝae Wlŝgo Worcuwy Brynata - o przy
ŝtanie mu Etatow wŝelkich, ktore w tygblaŝ zaimiŝte sq, y byty
mu iuz raz komunikowane.

[Faint, illegible handwritten text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.]

Ofoby mianowane z grona komitetu Do Sekcji.

Do Sekcji Administracyjnej Art 1. i 5go

J.M. Lamoyński
Lindowski
Horodyski.

Do Sadowej i Miast Art 2. i 4go

J.M. Grabowski
Brenkowski
Staniowski

Do Szarbowej Art. 3. i 6go

J.M. Matusewicz
Horodyski

Do Sekcji Edukacyjnej i Duchowieństwa Art 7go i 8.

J.M. Lamoyński
A. Kotulski
Staniowski.

O punkcie 9 wzysthia Sekcyje paniztai uimny.

Ofoby wyznaczone do wspodprawy sekcji komitetu.

Do Sekcji Administracyjnej

Kotulski Referent
Stan. Nowakowski z Postouie
Godleuski
Tobarski Sekr. Główny J.M. Obrachunski

Do Sekcji Ustawowej i Miast

A. Opas Bohusz
Wojniczki Prokurator D. Dulafski
Borakowski z Sekcji wie Appellacyjnej
Marszowski z Sekcji wie Appellacyjnej
Kostowski Mieszkan
Banka Notariusz publiczny

Do Sekcji Szarbowej zastawione J.M. Dynguziewicz
wskazani upatrzone Ofoby

Do Sekcji Edukacyjnej i Duchowieństwa

A. Woronicki Kadetka Kamm
A. Praterowski.

Udzielone będą po zminieniu Ofoby przez Prezydenta
tego wglądu każdej Sekcji.

Ojedy ornachone pter lunatet Do Sebezi Ad
 ministrawiny za uspodpracownikow
 Kormian Referendata Rady Stanu
 Stanislaw Nowakowski Poet
 Godlewski Poet
 Tokarski Sekretar gminy gto uny pley
 Obrazkowney.

Do Sebezi Edukacyney i Duchowney
 A. Wronnik Kadeta Stanu
 A. Przymorski.

Dochody i state

Oficyna

Z Doch. Duchownych

10, 20, 40 y 50 od sta cyrki $\text{fl. } 1: 169.653.$

Oficyna z Doch. Patachickich ——— 6.017.314.

Z Doch. Narodowych ——— 90.035.

Z Doch. Toratarijanskich pram: 112.291.

Z obpiktow nowych od 1789 do 1806. 41.278.

Z Doch. Dusznych pruskich 50 od 100. 14.425.

Dobrowolna ——— 288.

7.475.284

msz grofu atascian
opuzzone.

Z Doch.

Prze Krole Pruskiego rozdawionych. 657.659.

Z Doch. staroswintickich ——— 560517.

Podymne zwyczajne indyficie znowym 6.247.801.

Subsidium charitativum ——— 226.074.

Janowe ——— 35.843.

Kanon z mtynow ——— 17.644.

Od Kresi po wsiech ——— 12.363.

Rekrutowe od zydow ——— 400.000.

Kanon z Doch. wiarych diusznowych pram: 149.

Cyrki z miast macydeburckich ——— 15.798.

Nowo uchwalone

Podymne nowe podwysione ——— 209.554.

Chociaz zapewne z w szelkich miar
podatku 10 grupa mi jest wszednie sztetnie
podany, iednakowo kto proponuje nowy
Kadast² mieszay robi, cenzuray co kosztu=
war' bzdnie; Krajowi, a ~~z~~ obywatelom, dila
tudni do zrobienia go y situ crafu potra=
bowac' bzdnie, ja w nocy uby go zuchowac'
na dal mitykalam. Bzdnie to wielkoy przy=
klad dla potomnosti, in' podatku gruntowy
przed 20 kilku laty ustanowiony znow z
mionym mi sztet, y na wielki zachowawcy
bei odmiary. Sz' nocy w ktorych propony-
chowi' nay wytkniayze skadkowem i staj-
sie. Tej nocy jest podatku niemiarowki, kady
albowim szmiana w nim bapierowitwo
ktorego robnik niy wac' powinim nadwerzenia.
Lepiej znosci nierownosc pierwszego nakladu
podatku, ~~kt~~ Ktora tate ~~szmiana~~ ^{staj' szmiana} nie zli-
czonim przemusta widokami stajim nie widzialna
a z crafem myslim szkoni, mi' ~~z~~ utworic, spokoy=

Projekt utwierdziłoby administrację nie więcej od obywatela
nie mogły znaleźć iak to co prawem dowolono być.

II. Komisye Porządkowe iuvenilne wytkowe iuvenilne
iudae Kollegialne w Materyach administracyjnych
Zas w ^{przeznacz} ~~przeznacz~~ profity efekty wymagających wydziału
same takowe interesa expidire.

Dans un cas urgent lorsqu'il s'agit de
 la ~~diffusion~~ de la sûreté politique du Pays, &
 que le ~~gouvernement~~ l'urgence de circonstances
 ne laisse pas le temps de convoquer une
 Diète, la Constitution qui a prévu ce cas
 doit laisser au Souverain la liberté de convo-
 quer le Senat de lui communiquer les
 moyens qu'il ~~aura~~ ~~avait~~ ~~seuls~~ ~~imaginés~~
 pour qu'ils soient sanctionnés par un
 Senat consulté.

Une augmentation d'imp. prov. ou
 de troupes doit être soumise à un ~~Senat~~
 consulté.

La Constitution doit fixer dans un
 tel cas les bases sur lesquelles le ~~Senat~~
 consulté peut être rendu, et fondé.

1° une augmentation d'impôt doit être
 soumise au

~~est~~ addition

à la charte constitutionnelle.

Pour venir au secours du gouvernement dans un cas urgent.

W potrubie następy obrony Kraju, wotom gdy by czas u nie było wotania Seymne, woturnym będn Senat przy-
najmniy w Kompletie ostokom nn
to iest truci exiie, poturone om
zoturny przy następy woturny
potrubie i karba lub poturny Kraju,
y w takim czasie ude turroneuje co
nad podatki poturone woturny bydz powirno.
Nigdy imna zasada przyięta om będn
do poturone woturny aby wotati do roinuzo
rodzajn poturny, lub optaty, iak ilosi
optacany roinnie podatka, y woturny
mishanuy Kraju roinnie naboisnenni
bydz zawsa w poturone ostokom podatka.

33

Na najbliższym Sejmie, ulaska
zstawi sprawa z użycia sordkow
przez Senat tradowi ulaskonych.

Skanowanie i opracowanie graficzne na CD-ROM :

ul. Krzemowa 1

62-002 Suchy Las

www.digital-center.pl

biuro@digital-center.pl

tel./fax (0-61) 665 82 72

tel./fax (0-61) 665 82 82

Wszelkie prawa producenta i właściciela zastrzeżone.

Kopiowanie, wypożyczenie, oraz publiczne odtwarzanie w całości lub we fragmentach zabronione.

All rights reserved. Unauthorized copying, reproduction, lending, public performance and broadcasting of the whole or fragments prohibited.